

Napkelettől Napnyugatig

Manapság az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkot leginkább a Feszty-körkép helyszínékként tartják számon. Pedig neve összeforrít Árpáddal, egyedüli helyként Magyarországon képes felidézni szinte a teljes Kárpát-medencei múltunkat. A széri sík megszívlelendő üzeneteket hordoz az összetartozásról, a hűségről és a megmaradásról. Horváth Gábor igazgató hisz abban, hogy Ópusztaszer a Kárpát-medencei magyarság szakrális találkozóhelyévé válhat.

– Sokan a történések közül megkérdőjelezzik az ópusztaszeri „történetet”. Mítosz vagy realitás, hogyan látja ezt a kérdést?

– Ópusztaszer a Kárpát-medencei magyarság emlékhelye. Anonymus – a XIII. század elején – a Gesta Hungarorumban meglepő részletességgel írt erről. Műve a Szkítiából induló magyarság történetét mutatja be egészen az államalapításig: „midőn Szent István király az Élet igéit hirdette...” Ópusztaszer a Gesta csúcspontja, ugyanis a bolgár vezér, Salán legyőzése után a vezérek itt hozták az ország szokástörvényeit, majd Árpád „itt is különféle helyeket adományozott...”. Ezt a helyet saját nyelvükön Szerinek nevezték el, „mert itt rendezték az ország összes dolgát”, latinul „totum negotium regni.” Bár ma a Gestát inkább regényes műnek tartják, számomra annál mégis sokkal többet jelent, hiszen Anonymus a középkor egyik legkiemelkedőbb alakja. Ő írja le, hogy a fejedelem itt adott földet Ete apjának Ondnak, akinek leszármazottai építettek monostort ezen a helyen. Ha nem lett volna a monostor, ma valószínűleg nem volna az Emlékpark sem. Az Emlékpark új jelmondata is ezekből a gondolatokból indul ki: „Napkelettől Napnyugatig”. Arra utalva, hogy Keletről vándoroltunk ide, és ma már Nyugaton élünk, de utal arra is, hogy nyugati típusú, keresztény államot alapítottak az elődeink. Ópusztaszer áldozati hely is, mivel itt monostor

állt. Az emlékpark a folyamatosságot, az összetartozást, a megmaradást és a hűséget jelenti ma is a magyarság egészének, hiszen olyan helyszín ez, amelyen őseink a megmaradás és a továbbélés érdekében egymást elfogadták, szövetségüket megújították. A jelenkorban talán még inkább fontosak Ópusztaszer üzenetei, ezért arra törekszünk, hogy mindezt a programjaink is visszatükrözzék.

– Megváltozott a park logója is, korábban Árpád fejedelem volt rajta, most pedig egy gyűrű, amely az átadásokon került elő. Miért?

– Ópusztaszer történelmi múltját és üzenetét szeretnénk ezzel az itt fellelt emlékekkel is megjeleníteni. Az 1974-ben feltárt gyűrű szimbolikája nagyon összetett. A felfelé mutató nyíl és a megfeszített új belső zónájában lévő Nap és a Hold utalhat arra, hogy Keletről jöttünk és Nyugaton élünk. A kereszt pedig államiságunkat fejezi ki. Keleti, nomád eredetű nép vagyunk, amelyet meséink, mondáink, krónikáink is megőriztek, európai nemzeté válásunk pedig a kereszténységgel kezdődött. A Millennium idején építették a monostor közvetlen szomszédságában Árpád szobrát, amely körül már 1897 óta évente összejött az emberek. Ezt nevezték el később Szobori búcsúnak. Ez az ünnep a magyar történelem folyamatosságát fejezi ki, hiszen a szobor Árpádot ábrázolja, a búcsú pedig vallási ünnep; honszerzés és keresztény magyar államiság egyszerre jelenik itt meg. Ez az ünnep – ahogyan az emlékpark is – a kommunizmusban teljesen átalakult, ám a rendszerváltás után sem újult meg igazán, csak 2007-ben indult meg a változás. Vagyis a Szobori búcsú 1100-ik és Árpád vezér halálának 1100 éves évfordulóján!

Véleményem szerint a búcsú lehetne az emlékpark fő ünnepe. Szeretnénk, ha Ópusztaszer a tiszta áldozatról, a megtisztulásról szóló búcsújával a körképhez hasonló ismertségre tenne szert. A monostor romjainál gyűlik össze a nép, hogy „napkelettől nap-

Részlet a Feszty-körképből. A magyar romantikus festészet legnagyobb alkotása az Emlékpark fő látványossága

nyugatig tiszta áldozatot mutasson be”. 2007-ben „Szer Üzenete” néven díjat is alapítottunk, amelyet eddig három embernek adtunk át. 2007-ben, elsőként Dr. Kiss-Rigó Lászlónak, Szeged-Csanád Egyházmegye püspökének, aki felkarolta ezt az ünnepet, ugyanakkor támogatta az emlékpark harangjának megújítását is. 2008-ban Böjte Csaba ferences szerzetesnek, aki egy 1913-ban készített, faragott székegykapuval ajándékozta meg szimbolikusan a magyar nemzetet és Berecz András mesemondónak. Az idén – a székegykapu után – a bácskai és a bánási magyarságot szeretnénk megszólítani és vendégül látni a Szobori búcsún.

– Nem könnyű feladat áll önök előtt. Milyen időtartamra terveznek előre?

– Manapság természetesen a kör-

kép vonzza a legtöbb látogatót. Korábban, a rendszerváltás előtt, amikor még nem volt körkép sem, még csak felülről szervezve jutottak el ide az emberek. Talán most már eljött annak is az ideje, amikor akár egy olyan régi ünnep, amelyik szorosan kapcsolódik az Emlékpark múltjához, spontán szerveződhet. Az már más kérdés, hogy mennyi idő kell ahhoz, hogy elismert ünneppé válhasson, hogy van-e erre tényleg fogadókészség manapság. Sikertől elindulunk!

Nagy látogatottságú, többek között, a Betyártoborzó rendezvényünk, amellyel Rózsa Sándorra emlékezünk. Rózsa Sándor 1848-ban Kossuth Lajostól amnesztiát kapott, és részt vett a szabadságharcban is, mert szeretett volna megváltozni. Ezzel a rendezvénnyel hozzuk közelebb, mutatjuk be az alföldi pásztorok hagyatékát. Elindítottuk a Magyarok Karácsonyát, ennek keretében a nemzetet mint családot szeretnénk összefogni. Kiemelném még az imárom harmadik alkalommal megrendezésre kerülő íjásztalálkozót. 2008-ban több mint ezer hagyományörző íjász és nagyon sok érdeklődő vett részt ezen. Több napos is egyre népszerűbb a Húsvét és a Pünkösdi rendezvényünk, és folytathatnám még a sort.

– Mik a további terveik?

– Ez év őszén látványos rendezvénnyel emlékezünk a kunokra. A hagyományt követve, a Kunság teljes összefogását szimbolizálva a két kun

szobrunkat egy halomra helyezük az emlékpark közepén. Földjét a magyarországi kun települések hordják össze. Az alakok arccal a Radnaghágó felé fordulnak, amelynél IV. Béla királyunk fogadta őket 1239-ben. Az avatás napjára lovasok érkeznek Ópusztaszerre több kunsági településről. A kunság és a székegykapu is a magyar identitás részei. Szeretnénk megszólítani, megjeleníteni a jászókat, a palócokat, a csángókat és valamennyi magyar néprajzi közösséget. Sok feladatunk van még tehát.

Neveket szeretnénk adni a sétányoknak és a tereknek, mert jelenleg nincsenek elnevezve. Az idén indítottuk el az élő skanzen programunkat, „Lépj be a múltba!” címmel. „Nyitva van az aranykapu” szlogenel szeretnénk megújítani a Nomád Park kínálatát is, a Botond-történetre alapozva, „megépítve” magát Konstantinápolyt. Az idén második alkalommal rendezzük meg a Motoros Országgyűlést „Induljunk el egymás felé” címmel. Végezetül szeretném, ha Ópusztaszer a Kárpát-medencei magyarság számára valódi spirituális és kulturális kötődést jelentene, a Csíksomlyói búcsúhoz hasonlóan képes volna kifejezni összetartozásunkat. ■

Több vendéget és több napra várnak Ópusztaszeren

Ópusztaszer jövője szorosan összefügg az Emlékparkkal, hiszen a lakosság számára a mezőgazdaság mellett egyedül a turizmus jelent megélhetési lehetőséget. Makra József polgármester szerint a falu előtt is lehetőségek nyílnak azzal, ha az emlékparkban jelentős, turisztikai vonzerőt erősítő programok lesznek a következő években.

Ópusztaszer önkormányzatának fejlesztési tervei között is szerepelnek turizmust segítő programok. A tájvédelmi körzetben található településen az a cél, hogy az Emlékparkba érkező vendég másféle kikapcsolódási lehetőségeket találva több napig maradjon

a településen.

Emellett termálkút építését tervezik az intézmények olcsóbb energiaellátása érdekében, de a távolabbi tervek között szerepel a termálutizmus feltételeinek kialakítása is befektetői tőke segítségével. Az önkormányzat a munkahelyteremtés érdekében is próbál lépéseket tenni. A polgármester szerint a vendéglátó és a szállodaipar mellett egy helyi termékeket feldolgozó és kiszerező élelmiszeripari üzem építése hozhatna előrelépést, ám a gazdasági problémák és az élelmiszerpiac nagy árcsökkenése miatt egyelőre senki sem fektet be erre a területre. Pedig a településen családok és nagyobb üzemek is komoly meny-

nyiségben termelnek kiváló minőségű zöldséget.

Jól szerepel a település az Új Magyarország terv kereteire kiírt pályázatokon. Az előcsatlakozási időszakban kevesebbet pályázó és csekély támogatást elnyerő önkormányzat most megpróbálja a hátrányát ledolgozni. A korábbi elmaradt beruházásokat gyorsabb ütemben igyekeznek megvalósítani. A lakosság egyik régi álma teljesül végre: 730 millió forintból – 657 millió forint támogatással – augusztus végéig elkészül az Ópusztaszer és Pusztaszer közötti út. A két település között újfajta gazdasági vérkeringés indulhat be. A közösségi közlekedés fejlesztésére

Ópusztaszer jövője az idegenforgalom fejlesztésén alapul

83 millió forintot nyertek. Az Emlékparkba látogató buszok utasainak új, korszerű váró épül. Új bölcsőde is létesül a településen 77 millió forintnyi támogatás segítségével. A belterületi utakat az önkormányzat folyamatosan korszerűsíti, ez évben is jelentős

összeget költenek erre a célra.

Valóságga válik a szintén régóta várt beruházás, a nemzetközi Euro-Wello Kerékpárút újabb szakaszára, az Ópusztaszer és Dóc közötti tervezési utakat az önkormányzat folyamatosan korszerűsíti, ez évben is jelentős